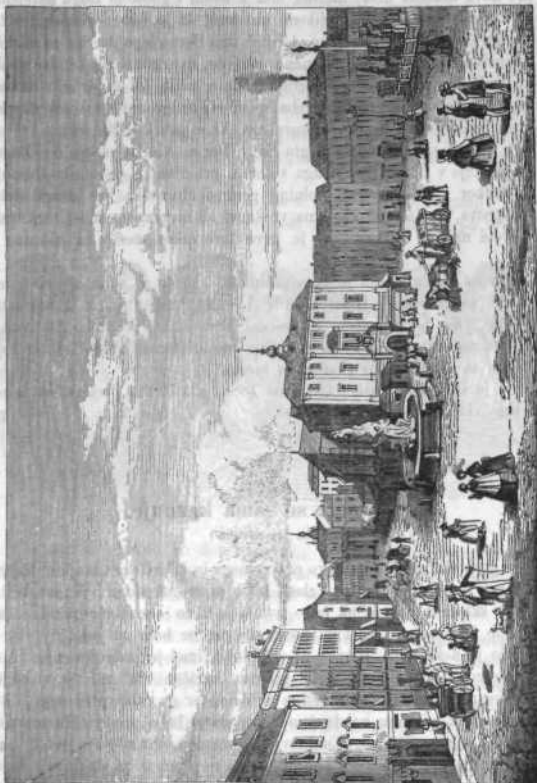

Berno.

Berno je glavno mesto mejne grofovine Moravske, ter leži na sotočji Svitave in Švarcave. Okolice tega mesta je zelo prijetna in rodovita, a njegova lega jako ugodna v prospeth trgovine med Ogersko in Česko

Veliki trg v Bernu.

z jedne, med Avstrijskim in Slezijo zopet z druge strani. Berno je pa tudi najlepše mesto na Moravskem ter glavno tržišče vsega cesarstva za raznovrstno volnino in tkanino, ter rokodelsko blagó sploh. Ima lepe, široke ulice in sedem javnih trgov; največji in najboljši je tako imenovani „veliki trg“ s krasnimi vrtovi in lepim „Marijnim spomenikom“ v podobi stolpa. Cerkev

ima Berno 17, med katerimi se posebno odlikuje v gotskem zlogu zidana stolna cerkev sv. Petra. Omeniti nam je tudi še farno cerkev sv. Jakopa, ki ima 91 m visok stolp in na oknih krasne slikarije na steklu. Tudi avguštinska opatija v predmestji „Starem Bernu“ je vredna, da jo opomnemo, ker ima sloveč veliki oltar od umetelnika J. Rotter-ja. Druga znamenita in lepa poslopja so: nova deželna hiša; mestna hiša z lepim v gotskem zlogu narejenem vhodom; krasno gledališče na velikem prostoru, ki je bilo pozidano 1882. l. in je z električno lučjo razsvitljeno. Učilišče ima Berno lepo število za različne stroke znanstva; recimo: više tehnično učilišče, dve gimnaziji in dve realki, učiteljsko izobraževališče, mnogo obrtnih učilnic, nižih šol in drugih naučnih naprav. — Na pokopališču nam je treba opomneti nadgrobní spomenik slavnega slovanskega jezikoslovca Josipa Dobrovskega, ki je umrl 1829. leta.

Obrt, vzlásti suknarstvo, doseglo je v Bernu visoko stopinjo. Razven sukná se izdeluje v Bernu tudi druga volnina, prtenina in pavolnik, železnina in pesni sladkor. V izdelovanji volnine prekosi Moravska vse druge dežele našega cesarstva, naj se vže gleda na vrednost ali na raznovrstnost tega blagá. Ta obrt cvetê najbolj v Bernu, ki je prvo tovarniško mesto za suknino in volnino.

Zgodovina mesta Berna je jako zanimiva. Mesto je stalo vže 884. leta. V letu 1428. so ga oblegli Husitje, 1467. l. česki kralj Jurij, v tridesetletnej vojski Švedje. Ko je Napoleon I. posedel Dunaj, šel je preko Dunava in preložil svojo vojsko na Moravsko v obližje mesta Berna, a 1866. l. so zopet Prusi oblegli to zgodovinsko znamenito mesto.

Berno je štelo po ljudskej štetvi od 1880. leta 79.219 prebivalcev, a zdaj jih ima baje vže mnogo preko 80 tisoč. L. T.

Prevzetnost se sama kaznuje.

(Narodna pripovedka.)

Bil je gospodar, ki je imel jako prevzetnega in izbiričnega hlapca. Nobena jed mu ni bila po volji. Vzlásti boba ni mogel videti. Kadar koli je prišla skleda z bobom na mizo, vselej je žlico obrnil ter rekel: „ako se bob žlice prime, jedel ga bom, ako ne, ne bom ga jedel!“

Minulo je nekaj let. Hlapec ni več služil, imel je svojo kmetijo. A ni ravno dobro gospodaril. Tudi je bil premalo varičen, in zató si v boljših letih ni ničesar prihranil. Slabe letine pridejo, ter ga takó pritisnejo, da je bil primoran iti k svojemu nekdanjemu gospodarju boba prosit. Ta mu reče, „da naj gre ž njim v žitnico. Ondu vzame vevnico, obrne jo in reče: „ako se bob vevnice prime, dal ti ga bom, ako ne, ne bom ti ga dal!“

Hlapec se spómne svoje nekdanje prevzetnosti ter prosi gospodarja odpuščenja. A on, ki je bil mož dobrega srea, odpustil je hlapcu, nasipal mu boba in rekel: „Pómni, da Bog kaznuje vsako prevzetnost o svojem času!“

Fr. Proprtník.